

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

ז"ה, שנה כ"ו, גליון חלק תפ"ז עש"ק כ"ח ניסן, י"ג לעומר, תשפ"ז

אחרי

הדלקת הנרות: 20.43 פלג המנחה: 19.30

מוצאי ש"ק: 22.01 ר"ת: 22.15

29 APRIL 2022

Nr 1482

דף היומי יבמות נ"ג

נח לשמור על קדושת הגליון

ק"ש וספירת העומר ליל ש"ק אחרי משעה 21.48
היום ארבעה עשר יום שהם שני שבועות לעומר
*
סוף זמן ק"ש ש"ק אחרי בבוקר
מג"א: 9.22/8.56 - גר"א: 9.58

שעות הקבלה

של מרן הרב שליט"א לשיחה אישית
בין השעות: 17.00-18.30
בבנין הקהלה, יאקאב יאקאבס סטר. 22
(בימים ב-ג-ד-ה)
*
קביעת השיחה בתיאום מראש במשרד הקהלה

פרקי אבות

השיעור בפרקי אבות
בכל שב"ק
ע"י מרן הרב שליט"א
שעתיים וחצי לפני זמן מוצ"ש
בש"ק זו בשעה 19.30
באולם שע"י ביהמ"ד הגדול אסטען 46
תפלת מנחה וס"ג אחרי השיעור

מחן לוח הקהלה

שבת פ' אחרי (בא"י: קדושים), כ"ט ניסן, י"ד לעומר.
הדלקת הנרות: 20.43 (פלג המנחה: 19.30 - פלג
ב: 20.27).

מפסירין "מחר חודש" (שמואלא, כ) עד "ובין זרעך
עד עולם". מברכין חודש אייר, "יהיה ביום הראשון
וביום השני, (דער מולד וועט זיין זונטיג פארטאגס, 5
אזייגער, 20 מינוט און 1 חלק). אומרים אב הרחמים
(יש מקומות שאין אומרים אב הרחמים אף שחל
בספירה, ורק בשבת מברכין סיון אומרים).

מנחה, כנהוג, אין אומרים צדקתך.

מתחלין לומר "פרקי אבות" (פרק א).

מוצאי שבת: 22.01 (לשיטת ר"ת: 22.15)

א' דראש חודש, יום א' קדושים, ל' ניסן, ט"ו לעומר.
ערבית, למוצאי שבת כנהוג, שמונה עשרה, אתה
חוננתנו, ותן ברכה, יעלה ויבא, חצי קדיש, ויהי נועם
ואתה קדוש, קדיש תתקבל, ספירה ט"ו לעומר,
(ויתן לך), עלינו.

שחרית, נוהגין בו כבכל ראש חודש, יעלה ויבא, חצי
הלל, קדיש תתקבל, קריאת התורה, מוסף.

ב' דראש חודש, יום ב' קדושים, א' אייר, ט"ו לעומר.
נוהגין בו כדאמול.

שבת פ' קדושים, (בא"י: אומר), ו' אייר, כ"א לעומר.
הדלקת הנרות: 20.54 (פלג המנחה: 19.39 - פלג ב: 20.36)

אחרי מות שני בני אהרן
בקרבתם לפני ה' וימתו
(א,זט)

היה קשה למשה, למה
המית ה' לנדב ואביהוא, היה
לו ללוקחם בשמים בחיים
כמו חנוך ואלהו, והשיב לו
ה' שהם לא עלו רק לעולם
המלאכים וע"י כן יכלו לשהות
שם בגופם, אבל נדב ואביהוא
הלכו עד לפני כסא הכבוד.

זהה שנאמר 'ידבר ה' אל משה אחרי מות',
רצונו לומר מפני מה מת, ותירץ 'בקרבתם לפני ה',
מחמת שקרבו מאד לשכינה ולכן לא יכלו לעלות
בגופם וימותו ובאו לפני כסא הכבוד.
(רבי שמשון מאסטרפאלי)

ואל יבא בכל עת אל הקדש (זט,ב)

כי הנה המון העם מוכן תדיר לבוא אל הקודש,
כגון לתפלה בכל עת מוכן הוא להתפלל, וכן לכל
דבר שבקדושה. מה שאין כן עובדי ה' מעולם אינו
מוכן לתפלה, כי אחר כל ההכנות שמקדש ומטהר
עצמו לעבודת ה', אומר בלבו מי אנכי לגשת אל
הקודש. כנודע מאיש אלו' הרבי מלובלין שאמר
על עצמו "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי"
(תהלים נ,טז), אך כי מה יעשה מוכרח הוא להתפלל,
ובתוך מחשבה זו עומד ומתפלל. ובאמת היא הכנה
היקרה מכל הכנות.

זהו הפירוש 'ואל יבא וגו' - בזאת יבא', כלומר
עם זה 'ואל יבא וגו', היינו במחשבה זו שאינו יכול
לבוא אל הקודש, בזאת עצמו יבא אל הקודש, כי
זאת היתה הכנה המקודשת מכל ההכנות.
(דברי ישראל)

ולקח את שני השעירים וגו' ונתן אהרן על שני
השעירים גרלות וגו' (זט,ז-ח)

כתיב "שעירים" חסר, והיינו משום דשני
שעירי יוה"כ צריכין להיות שוין, לכך נכתב חסר,
כדפירש"י בפ' עקב "לוחת" חסר כתיב מלמד
ששניהן שוין.

ובהמשך הפרשה (ז,ז) "ולא יזבחו עוד את

נקודות שעליהן עורר מרן הרב שליט"א במסיבת נעילת חג הפסח

- להתחזק במדת הכרת הטוב לא רק בין אדם למקום, כ"א גם בין אדם לחברו, כי מטבע האנשים הוא שאין מרגישים בנוח להרגיש את עצמם כ"בעל חוב" כלפי השני.
- חג הפסח הוא הזמן להתחזק באמונה, גם במצבים של הסתרה.
- זהירות בכשרות המאכלים, וידמה בנפשו אילו היה ספק באיזה מאכל אם יש בו סם המות, כמה היה בודק ומברר ועל מי היה סומך עד שהיה אוכל ממנו, ממש כזה יש לו להתייחס לעניני כשרות.
- אלו המעסיקים בביתם או בעסקם נשים נכריות, יזהרו לא להכשל או להכשיל אחרים באיסור בישולי נכרים.
- עומדים אנו עתה בשנת השמיטה, ואין לקנות פירות וירקות שיש בהם קדושת שביעית או איסור ספיחים, ויש לעיין במודעות שיתפרסמו בעזה"י בענין זה ב"שבת בשבתו".
- הילדים הנוסעים באופניים ובטראיניטע"ן, על ההורים להזהירם שיתנהגו לפי החוקים ובמשנה זהירות, כי לפעמים אנו עדים למצבים של סכנת נפשות ממש, השם ישמרנו.
- לשים עינא פקיהא על הבנים והבנות עם מי הם מתחברים, וביותר מטל החוב בזה על אלו השולחים את בניהם ללמוד במרחקים, שיבררו היטב באיזו סביבה הם מסתובבים.

קהילת שומרי הדת
SCHOMRE HADASS

הקהלה החרדית מחזיקי הדת
MACHSIKE HADASS

א דאנק!

מיר ווילען אויסדרוקען אונזער דאנק פאר אלע וועלכע האבען זיך באטייליגט אין די אקציע פון "קמחא דפסחא תשפ"ז", און דערמיט ערמעגליכט פאר די וואס האבען נישט, זאלען אויך קענען זיצען ווי בני חורין ביים סדר נאכט. השי"ת זאל זיי שענקען כל טוב, פיהל נחת פון די קינדער, צו לאנגע און געזונטע יאהרן.

אפניניו יקרים

וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן
בקרבתם לפני ה' וימתו (א,זט)
תמוה, איזה מאמר אמר לו בזה שאמר אחרי
מות שני בני אהרן?

יש לומר, שזה בעצמו הוא מאמר שלם, שבני
אהרן גדולי וקדושי הדור מתו בשביל איזה חטא,
א"כ נדע מזה איך שאנחנו אזובי הקיר צריכים
לחוש ולפשפש במעשינו, כמו שאמר משה רבנו
(ג,י) "הוא אשר דבר ד' בקרובי אקדש", פירש"י,
כשהקב"ה עושה דין בצדיקים מתירא ומתעלה
ומתקלס, אם כן באלו, כ"ש ברשעים. (דוש משה)

אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ה'
וימתו (א,זט)

אמר (הגה"ק מוה"ר אברהם דוד מבוטשאטש
זי"ע), ששמע שהרב הגאון הגדול והקדוש
מהרמ"ע (מפאנו) בעל 'עשרה מאמרות' זלה"ה
היתה פטירתו על ידי נשיקה, שהיה לו זמן
התבודדות לעורר אהבה לבורא כל עולמים
יתברך, ואמר לשמש, שלומן מוגבל ימתין,
וככלות הזמן תיכף יבא אליו וימשכהו עדי יפסיק
מדבקותו. כן היה בכל יום ויום תמיד. ויהי היום,
ותהי שריפה בעיר ומתוך הבהלה שכח משמשו
לבוא לזמן המוגבל לו, ובא במעט זמן אחר כן,
וימצאוהו מת, ויצאה נשמתו בנשיקה.

ופירש רבנו שזוהי כונת הפסוק "אחרי מות
שני בני אהרן בקרבתם לפני ה' וימותו", שזאת
היתה גם כן מיתתו, התקרבות לו יתברך. ואמר
שכן אצל הצדיקים הוא בנקל לבוא אל אהבה
גדולה עדי שתצא נשמתו מגודל אהבה.
(ברכת אברהם - בוטשאטש)

רבי יוסף דוב הלוי מבריסק זצ"ל

"בית הלוי" – ד' אייר תרנ"ב

א ייזיון ווארט

כל ישראל יש להם חלק וכו' ועמך כולם צדיקים ווען עס איז "ועמך כולם", אז יידען האלטען זיך אינאיינעם באחדות, זענען זיי אין א בחינה פון "צדיקים", אז זיי קענען משפיע זיין אלע גוטע השפעות אויף כלל ישראל.
(בית אברהם, היא"צ א' אייר)

פריקי אבוא

על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים (פ"א מ"ב)
דהנה העולם הזה הוא עולם עובר, אמנם כאשר יעסוק האדם בתורה ועבודה וגמילות חסדים אז נעשה מהעולם הזה שהוא עולם עובר - עולם עומד וקיים לנצח.
וזהו שאמר על שלשה דברים העולם 'עומד', כלומר ע"י ג' דברים העולם הזה שהוא עולם עובר נעשה עולם עומד וקיים, והיינו ע"י שעוסק בעולם הזה בתורה ועבודה וגמילות חסדים נשאר רושם העולם הזה קיים לעד, דעל כן זוכה לחיים נצחיים בעולם הבא.
(מעגלי צדק)

הבא: בתחלה, כאשר הגישו בפניו את כתב הרבנות, לא אבה רבי יוסף דב לשאת על שכמו את התפקיד ונסה להשתמט באמתלאות שונות מן הבקשה. ראשי הקהל של בריסק, שהרבו דבריהם בהפצרות ומענות שיאות לכתב הרבנות אותו הם מגישים לו, כבר כמעט ונואשו מתוחלתם לראותו מכהן פאר כאלוף לראשם. אך הנה קם אחד מהם ויפתח את פיו לאמור: "רבינו, עשרים וחמשה אלף יהודי בריסק יושבים ומצפים לבואו ואיככה זה יוכל להשיב את פניהם ריקים?! ויהי אך יצאו הדברים מפיו, והם הצליחו לחולל רושם כביר בלבו של מרן הבית הלוי שעל אתר הואיל לבקשה, ותהי המשרה על שכמו. אמרו, בשעה שהגיע הסיפור לאזניו של הסבא קדישא מראדין, זלגו עיניו דמעות ויאמר: "אם אך יצפו בני ישראל לביאת משיח צדקנו כאשר המתנינו עשרים וחמשה אלף יהודי בריסק לרבי יושע בר, לבטח נזכה להשיב את פניהם ריקים?! אלא שהם, למרבה הצער, לא מצפים כראוי..."
(הרב מבריסק ח"א, עמ' 14)

יראתו הגדולה

הגאון רבי חיים מבריסק היה אומר: "מי שלא ראה את אבא זכור לטוב - לא ראה יראת שמים מימיו!" והיה מספר: מעשה שישבנו אבא ואנכי בבית המדרש דסלוצק, עסקנו בתורה. לפתע נכנס פנימה אחד הקצבים בעיר, אדם פשוט, והתחיל לגדף ולבזות את אבא. מה לאותו קצב ולאבא? יום אחד לפני כן בא עם חברו לדין תורה אצל אבא ויצא חייב בדינו. עכשיו טען, כי בעל דינו שיחד בממון את אבא בכדי שיעוות הדין, ולא הסתפק בטענה כי גם קילל ואיים במכות. אכן אבא לא השיבו כלום. והקשיב והחריש. לבסוף חזר הקצב לאחוריו ויצא מבית המדרש, כשאבא פוסע אחריו בלאט, ושפתיו ממלמלות: "מחול לך, מחול לך..."

למחרת יצא קול הברה בעיר, שאותו קצב הלך לקנות שוורים לשחיטה, ותוך כדי הילוכו התנפל עליו אחד השוורים והרגו. הגיעו הדברים לאזני אבא וילפת, מי יודע, שומא בגלל קפידתי עליו גרמתי למותו של אדם מיישראל! אמרתי לו: "לא יתכן, אבא, הן שחלת לו!" שאלני: "וכי זה מנין לך?" השבתי: "כשיצא מבלת המדרש, שמעתיך פוסע אחרי וממלמל, מחול לך, מחול לך..." מיד פתח בחקירה ודרישה, אם אמת הדבר, שומא בדיתי עכשיו מלבי כדי להרגיעו, ורק לאחר שהוכחתי לו היכן עמד ואימתי אמר והבטחתי באמונה שבאזני שמעתי, נרגע כלשהו - ובכל זאת הוסיף לבו להכותו על המקרה, ויתעצב מאוד, וילך ללוות את ההרוג לבית עולמו, ויבן על קברו תמרוורים, ויקבל עליו לומר "קדיש" וללמוד משניות לעילוי נשמתו במשך כל י"א חדשים, ולא די בזה, אלא מדי שנה בשנה עד סוף ימיו הקפיד לצום ולומר קדיש ביום ה"א ירציי" של ההרוג ונהג בו ככל חומרי יום שמת בו אביו.
(מרכיצי תורה ומוסר ח"א, עמ' עה)

נאה דורש

רבי יושע בר סולובייצק, מבריסק, בעל "בית הלוי", השיב לשאלת ה"אבן עזרא" על הפסוק ד"לא תחמוד", איך יהיה אדם שלא יחמוד דבר יפה בלבו? וכה תשובתו, כל אדם כשמתאוה אפילו תאוה בוערת כאש, וכבר קרוב להשיג חפצו, דמו סוער ורותח, אם בדרך מירוצו חולף על פני נהר קפוא לקרח - אם אירע לו שהתחלק על הכפור ומערו רגליו ליפול, אין ספק שבאותו רגע הצטננה כל רתיחת דמו, כאילו חלפה ממנו התשוקה לחלוטין. פחד הנפילה הפיג חומו ותאותו. טבע הוא באדם. ואם כן, אחרי שהזהירו הקב"ה "לא תחמוד", ואסור לחמוד, אם יש באדם יראה אמיתית מפני עבירה על רצון השם, אפילו יראה קטנה כיראת הנפילה בנהר הקפוא, שוב לא יחמוד.
אמרו, כשהגיע ה"חזון איש" בספר בית הלוי לפיסקא זו, התרגש הרבה, ויקרא, ראויים הדברים

מתולדותיו

הגאון רבי יוסף דב הלוי מבריסק זצ"ל בעל ה"בית הלוי" היה בנו של רבי יצחק זאב הלוי, בנו של רבי יוסף אב"ד קובנה, חתנו של רבי חיים מוואלוז'ין. הי' מפורסם כשר התורה והיראה, חריף ובעל מוח. שימש זמן מה כראש ישיבה בוואלוז'ין, ממנה הלך לכהן כאב"ד בסלוצק, בה הרביץ תורה ברבים. אחר שרבי יהושע לייב דיסקין עלה ארצה, נתבקש לבא לבריסק לשבת במקומו כאב"ד ור"מ. בבריסק ישב בכבוד גדול ושמו יצא בעולם כאביר הרועים. חכמתו ופיקחותו עמדה לו וכל גדולי הדור הפליגו בשבחו. רבי יוסף בער נפטר ד' אייר תרנ"ב אחרי מחלה קצרה ואבל כבד ירד על העולם התורני. הניח בן שהאיר את העולם בתורתו רבי חיים מבריסק. מספריו נדפסו "בית הלוי" שו"ת, "בית הלוי" דרשות ו"יד הלוי".
(חכמי ישראל, עמ' שמה)

בצפינתו צפינו

בשנת תרל"ט, כשנה ומחצה לאחר עלייתו ארצה של רבינו המהרי"ל דיסקין רבה של בריסק, נעתר ה"בית הלוי" להפצרותיהם של ראשי הקהל בעיר בריסק לבוא ולשמש כרבה של העיר. על נסיבות הענותו של מרן ה"בית הלוי" לבקשת ראשי הקהל דבריסק לבוא ולשמש כרבה מתהלך הסיפור

בין שני צור וצור

כ"ט ניסן
תקפ"ט: רבי יהודה מאיר [ב"ר פינחס] שפירא משפטיטווקא תרל"ח: רבי משה [ב"ר ישראל] מקאברין
תשל"ט: רבי מרדכי שלום יוסף [ב"ר אהרן] פרידמאן - האדמו"ר מסאדיגורא

ל' ניסן
ד'תתק"א: רבי יוסף [ב"ר מאיר] הלוי - הר"י מגאש ש"ו: רבי יעקב [ב"ר משה] בירב - שו"ת מהר"י בירב ש"פ: רבי חיים [ב"ר יוסף] וויטאל - תלמיד האריז"ל תקכ"ט: רבי נתנאל [ב"ר נפתלי צבי] ווייל - אב"ד קארלסרוה - קרבן נתנאל
תקל"ו: רבי יעקב [ב"ר צבי] עמדין - יעב"ץ

א' אייר
ת"ס: רבי יוסף יוסקא [ב"ר יהודה יודל] - אב"ד מייסקא ודובנא - יסוד יוסף
תע"ח: רבי צבי הירש [ב"ר יעקב] אשכנזי - חכם צבי תקל"ח: רבי שמואל שמעלקא [ב"ר צבי הירש] הלוי איש הורוויץ - מניקלשבורג
תקמ"ח: רבי מנחם מענדל [ב"ר משה] מוויטעבסק - פרי הארץ
תרפ"ב: רבי עקיבא יוסף [ב"ר יחיאל] שלעזינגער - לב העברי
תרצ"ג: רבי אברהם [ב"ר שמואל] וויינבערג - האדמו"ר מסלאנים - בית אברהם

ב' אייר
תקע"ב: רבי אברהם דוב [ב"ר יהודה אריה לייב] מחמעלינק תרצ"ג: רבי יוסף נחמיה [ב"ר עקיבא] קארניצער - אב"ד קראקא

ג' אייר
תקצ"ג: רבי אריה לייב [ב"ר משה] ציניץ - הרב מפלאצק - גרש ירחים ועוד
תרפ"ה: רבי ישעיה [ב"ר משה] שטיינער - רבי ישעיה'לע קערעסטירער

ד' אייר
תקנ"ב: רבי יוסף [ב"ר מאיר] תאומים - פרי מגדים תקפ"א: רבי ליפא [ב"ר יצחק אייזיק] מסאמבור תרנ"ב: רבי יוסף דוב [ב"ר יצחק זאב] הלוי סאלאווייטשיק - בית הלוי - הרב דבריסק
תשי"ד: רבי משה דוד [ב"ר יוסף זלמן] אסטרייכער - אב"ד טשימפא - תפארת אדם
תשמ"ד: רבי ישעיה [ב"ר שמואל אליהו] שאלו ידידה] טאוב - האדמו"ר ממאדז'יץ - אמרי אש

ה' אייר
תקנ"ט: רבי ישעיה [ב"ר יהודה לייב] פיק - מסורת הש"ס תרל"ח: רבי מאיר [ב"ר יצחק איצק] אויערבאך - אמרי בינה

למי שאמרם. רבי יושע בר היה פחד ה' חופף עליו תמיד, הוא הרגיש ככה, ממש כמו שכתב.
(ממעניות הנצח, פ' יתרו)

קדושת הצורה

סיפר לי הגה"צ ר' נטע פריינד (שליט"א), ששמע מהרה"ח ר' דוד פערקאוויטש ע"ה, שהרה"ק מצאנו זצ"ל אמר על הגאון בעל בית הלוי מבריסק זצ"ל (כשראה אותו בקוה-ארט), מי הוא האברך הזה, הלא צורתו כצורה של רבי.
עוד סיפר לי הנ"ל, ששמע מאיש אחד ששמע מהגאון ר' יצחק זאב מבריסק זצ"ל, שאמר: ביים זיידן (הבית הלוי) האט מען געזעהן אפענע רוח הקודש.
(שיח זקנים ח"ו, עמ' רסב)

מדרגה נשגבה

הגאון רבי יצחק זאב מבריסק זצ"ל סיפר מה ששמע מאביו הגר"ח על זקינו בעל ה'בית הלוי זצ"ל, שלעתים תכופות היה מסתגר בחדרו, ונטל בידו שעוה רותחת ובזאת בדק את גופו אם הוא נשרף, ואכן זכה שלא שלטה אש בגופו. כשהגיעו הדברים לאזני הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, הגיב על אתר שאינו מאמין לזה, ונימק טעמו, דדבר שנשתבחו בו אמוראים בש"ס (כמוכא במסכת בבא מציעא פה,א על רבי זירא שצם והתענה מאה תעניות שלא תשלט בו אש דגיהנם, "כל תלתין יומי הוה בדיק נפשיה, שגר תנורא סליק ויתייב בגויה ולא הוה שלטא ביה נורא, יומא חד יהבו ביה רבנן עינא ואיחרכו שקיה, וקרו ליה קטין חריך שקיה") לא יתכן לומר על צדיקים בני זמננו.
משחזרו הדברים אל הגרי"ז, אמר: אכן, הצדק עמו, הוא אינו צריך להאמין, שהרי במעלה זו נשתבח רבי זירא בגמרא, אך מכיון שבעצמי שמעתי כן מאבא מאיר זצ"ל, והוא סיפר מה שראה במו עיניו אצל אביו הגדול, ע"כ יודע אני בבירור ובדאיות שהדברים אמיתיים הם!

(פרקי אבות מ'פי ספרים וסופרים' ח"א, עמ' תיד)

סיפורי מופת

סיפר לי הרה"ג ר' זעליג וויינבערג, ששמע מהרה"ג ר' יאשע בער סאלאווייטשיק זצ"ל, ששמע מאביו הגאון ר' יצחק זאב זצ"ל הרב מבריסק, שפעם שאל רב אחד מגאליציע את אביו הגאון ר' חיים מבריסק זצ"ל (כשביקר אצל הגרי"ח), למה שומעים מופתים מהצדיקים שבגלילותינו, ולא מהצדיקים שלכם. אמר לו ר' חיים, אינכם שומעים מופתים? יכולני לספר לכם שלשים וכמה מופתים מאבי (הגאון ר' יוסף דוב זצ"ל, בעל בית הלוי).
ואמר הגרי"ז, שלא רצה להפסיק מללמוד תורה כדי לשמוע סיפורי מעשיות, אבל היות ששני פעמים עמד ממקומו כדי להוציא ספר מארון הספרים, שמע שני סיפורים מאביו, וסיפר כדלהלן:
(המשך בעמוד ג)

ברכת האילנות

ייראוך עם שמש
תפלת שחרית בימות החול כותיקין
בביהמ"ד פשעווארסק
בכל יום חצי שעה לפני הנץ
ביום א' קדושים, בשעה 5.46

חברא קדישא גחש"א
שע"י הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן
ברכת מזל טוב
שלוחה בזה למע"כ ידידנו העסקן המפואר,
המסור בלו"נ לפרט ולכלל, גבאי החברא קדישא
הר"ר **שבתי הלוי האפפמאן** הי"ו
ולכל משפחתו שיחיו
לרגל הכנס הנכד שיח' לעול המצוות
ירוו ממנו ומכל צאצאיהם רוב תענוג ונחת, ועוד ינובון
בשיבה דשנים ורעננים בבריות גופא ונהורא מעליא.

לשכת הוראה
שע"י הבד"ץ דקהלתנו
יאקאב יאקאבס סטר. 22
הננו להודיע על
הרחבת שעות הפעילות
של לשכת ההוראה בבנין הקהלה.
לשכת ההוראה תהיה פתוחה בע"ה
כל יום
לפנה"צ:
משעה 10.15 עד 11.15
אחה"צ (חוץ מיום ו')
משעה 14.00 עד 15.00
ומשעה לפני השקיעה
עד השקיעה
(בשבוע הבא משעה 20.00)
מספר טלפון חדש:
03.208.4115 (סימנך: "דייקן" = 4115)
שירות מיוחד
לערבי שבתות ויו"ט
03.208.4115 יאח"כ ללחון
דרך מספר זה הטלפון מועבר לקבוצה של דייקנים שליט"א,
אם אחד אינו עונה זה עובר לשני, ומשני לשלישי וכו' עד
שתקבלו מענה בע"ה.
בקרב בע"ה יתפרסמו פרטים נוספים על הרחבת
פעולות לשכת ההוראה בתחומים שונים.

ושבילים ונפתחו ישיבות בכמה מערי ליטא ופולין. בלא לימודי
חול, כי כן דרך המעין - אם אתה סותמו מכאן, פורץ הוא לו דרך
ממקום אחר ומשם הוא מפכה את מימיו. וכבר אמרו חז"ל 'אשר
שברת' - 'ישר כחך ששברת' (שבת פז).

שאלת עגונה
סיפר הגאון מטשעבין זצ"ל: ה'בית הלוי' נשא
בזיווג שני אשה עם שמונה ילדים, ושאלוהו איך
יסתדר עם עוד שמונה ילדים, ואמר שמבואר
בפוסקים ששאלת עגונות צריכה להיות באחריות
גדול הדור, ואין עגונה גדולה כאלמנה עם שמונה
ילדים. (מפי הגאון רבי אפרים פאדווא גאב"ד לונדון).
(שר התורה, עמ' 655)

אינו מדבר ממנו
סיפר כ"ק אדמו"ר מפשעווארסק שליט"א בשם
זקינה הרה"ק רבי איציקעל מפשעווארסק זצ"ל
שהיה בשעת מעשה והיה אז כבן שבע:
הרה"ק משינאווע זצ"ל היה פעם בקרעניץ
(המשך בעמוד ד)
3

מזמור לתודה

לקראת סיום עבודות השיפוצים הנרחבים בבית הכנסת הגדול "אסטען", ברצוננו להביע בשמנו
ובשם כל חברי קהלתנו, את גודל הכרת הטוב שאנו רוחשים להאי גברא יקרא, איש חי ורב
פעלים, מותיקי ויקירי חברי קהלתנו

הר"ר **יונה הערץ פעפערמאן** הי"ו

גבאי בית הכנסת הגדול זה כחצי יובל שנים, הממשיך בזה עבודת הקודש של אביו הבלתי
נשכח הר"ר אשר זעליג ז"ל, ומלוה את כל פעולותיו במסירות ונאמנות ללא גבול.

ישלם ה' שכרו בכפלי כפלים ויזכה יחד עם ב"ב העומדים על ימינו לרוב תענוג ונחת מכל
צאצאיהם יו"ח, בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים.

בברכה נאמנה

הנהלת הקהלה

מצות "קוממיות"
בעקבות תלונות רבות שקבלנו אודות
המצות של "קוממיות", הננו להודיע כי
העברנו אותן לבעלי המפעל בארה"ק, וזו
תוכן התשובה (בקיצור) שנתקבלה מהם:
"אנחנו בהחלט לוקחים אחריות
ומתנצלים על חוסר שביעות רצונכם והכל
נעשה בתום לב ומתוך מחשבה וכוונה ברורה
להוציא דבר מושלם כיהא לבני חורין.
לאחר לימוד ועיון בפנייתכם ובאמצעות
ניתוח מקצועי של אנשי המקצוע ... אנחנו
מלאי תקוה כי הבעיה תסודר ולא תשוב עוד.
אנחנו מעריכים את פנייתכם אלינו,
ולומדים מנת באמצעות שורה של אנשי
מקצוע על מנת להשתפר ולהשייכל ולהשיק
את המסקנות הראויות ושונכל להשביע את
רצונכם בשנה הבאה והכל מתוך כוונה טובה
וחיובית".

גידוליה של הישיבה הרמה, הג"ר צבי הירש רבינוביץ
- מו"ץ בוילנא בנו של רבינו יצחק אלחנן ספקטור
אב"ד קובנא, הג"ר יצחק אייזיק הלוי בעל "דורות
הראשונים", רבי מרדכי סלמונוב ממינסק, ועוד רבים
מגדולי רבני ליטא ורוסיה.
במהלך האסיפה הביעו חלק מהמשתתפים
את הדעה כי לא ניתן להתנגד לכוננת הזדון של
השלטון לשלב לימודי חול שעות ספורות ביום,
ובכך ליטול אחריות כבדה כל כך לגרום לסגירתה
של אם הישיבות. לפיכך הציעו הללו בדלית ברירה,
להשמע להוראות המלכות ולהציל בכך לכל הפחות
את המועט שניתן.

או אז קם מרן ה"בית הלוי" ממקומו, ובקול רועד
מהתרגשות וצער שלל מכל וכל את האפשרות
הזו, וכך אמר: "אמנם מצווים ועומדים אנו ללמוד
וללמד ולהעמיד תלמידים גדולים בתורה. אולם,
במה דברים אמורים? כאשר האפשרות נתונה בידינו
למסור אותה כנתינתה ובטהרתה מדור דור, אכן,
כאשר עומדת על הפרק הברירה שלימוד התורה
יעשה בדרך של עירוב קודש בחול וטמא בטהור,
חלילה לנו מלהסכים לכך. וכי תאמרו תורה מה
תהא עליה? אין האחריות עלינו, יבא המלמד תורה
לעמו ויעשה את שלו שלא תשתכח תורה מישראל".
דבריו הנרגשים ודעתו הנחרצת של מרן ה"בית
הלוי" התקבלו ללא עוררין על דעת הנאספים, וכך
יצאה ההחלטה להתנגד לתכנית השלטון להחדרת
זמורת זר בכרם בית ה'. ביום רביעי המר - ה' שבת
תרנ"ב הוצאה הפקודה מטעם המלכות על סגירתה
של הישיבה הק', עקב סירובם של ראשי הישיבה
להענות לצו הכללת לימודי החול בין כתליה. הידיעה
על סגירתה של הישיבה דיכאה עד עפר את רוחו של
מרן ה"בית הלוי" שנפל עקב כך למשכב.

(הרב מברייסק ח"א, עמ' 18)
(רבי צבי, חתנו של ה"חפץ חיים", סיים ואמר: "בוא וראה
עד הנה הגיעה דעת תורה של גאוני אותו דור. אילו היו מסכימים
או להנהיג לימודי חול בשיבת וואלווין, הייתה התורה חס ושלום
משתכחת מדורנו, כי כך דרכו של יצר הרע, פותח בשתי שעות
ביום ללימוד חול, עד אשר משאיר לבסוף שתי שעות בלבד
ביום ללימודי קודש, אבל מכיון שהחליטו לעמוד כעמוד ברזל
ולא להתפשר בענין זה כמלאו נימה מצאה לה התורה נתיבות

לתשומת לב
היות שישינו מחסור בקמח רגיל בחנויות,
ומחמת הלחץ קונים מכל סוג שנמצא,
יש ליזהר, כי בהרבה סוגי קמח מערבים
מרכיבים אסורים, על כן אין לקנות אלא אלו
שמופיעים ברשימת הכשרות של קהלתנו,
או אחר בירור על כשרות הקמח.

ה"בית הלוי" מברייסק (המשך)

(א) פעם פרצה שריפה בעיר הקרובה לברייסק
והיה אפשר לראות מברייסק את העיר הנשרפת,
ובאו אנשים מעיר הנ"ל להבית הלוי שיש שריפה
בעירם, מזג צלוחת מים ונתן את הצלוחת ליד בנו
הגאון ר' חיים, ואמר לו, צא לחוץ ושפוך מים בצד
ימין, וכן עשה. כאשר לאביו, שאל אותו אביו, נו?
וענה הגר"ח, מצד ימין נכבה כבר (פון די רעכטע זייט
לעשט זיך שוין). אמר לו, עכשיו צא לחוץ ושפוך בצד
שמאל, וכן עשה כדברי אביו, ונכנס לאביו וסיפר לו
שגם מצד שמאל כבר נכבה.

(ב) עוד סיפר הגאון ר' חיים, פעם בילדותי אחזני
כעס גדול, ואי אפשר היה לי להשקיט את רוגזי.
קראני אבי שאבוא אליו, ולקח ציציותי בידו, וכל
חוט משך בידו מלמעלה למטה, והרגשתי בכל חוט
שמושך ממני חתיכת כעס. (שיח זקנים ח"ז, עמ' נה)
הערת המערכת: בשלה"ק (מס' יומא פרק דרך חיים)
כותב, ד"כנף" בגימ' "כעס", שלהסתכל בכנף עם הציצית שבה
היא סגולה לשיכון הכעס.

עומד בפרץ

בראשית חודש טבת של שנת תרנ"ב הוצא על
ידי השלטונות הרוסיים צו המורה לראשי הישיבה
ד"עץ חיים" בוואלווין, על הכללת לימודי חול
במסגרת תכנית הלימודים, בתוספת איום שאם הם
לא יענו לו יוצא צו מלכות לסגירתה של הישיבה.
בצעד זה חברי יחדיו רשעותם של אישי השלטון
כלל וראשי משרד החינוך הרוסי בפרט, לזו של
משכילי התקופה מרשעי עמנו, שעוד במשך שנים
קודם לכן ניסו כל העת לשלוח יד במבצר התורה
הגדול, שהיה לצנינים בעיניהם בטהרתו ובאי
כפיפות בפני רוחות הבלי הזמן. במשך תקופה
ארוכה ניסו להצר את צעדיו של בית היוצר הגדול
לתורה ולתעודה על ידי התנכלויות שונות, ולא עלתה
בידם, והנה עתה, עלה הכורת על אותם ד' אמות של
הלכה שישודותיהן נוצקו ברוחו ובאשו הגדולה של
רבינו חיים מוואלווין, ולדאבון כל לב הופק זממם.
עם קבלת צו המלכות בדבר הכנסת זמורת זר
בכרם בית ה', קרא ראש הישיבה בגאון הנצי"ב
לאסיפה דחופה בוילנא על מנת להחליט כיצד לקדם
את פני אותה רעה. על פי הידוע השתתפו באותה
אסיפת חרום מלבד ראש הישיבה הגאון הנצי"ב,
בנו רבי חיים, וחתנו הג"ר רפאל שפירא ששימש
אז ברבנות בוברויסק, אף מרן ה"בית הלוי" וכמובן
בנו מרן הגר"ח ששימש כמשנה לראש הישיבה,
הג"ר חיים עוזר גרודז'ינסקי הראב"ד דוילנא ומפארי

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו"
דרך ה-E-mail - נא לפנות:
shabato.antwerpen@gmail.com

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

בקשה מבעלי השמחה

הננו מבקשים מכל בעלי השמחה, שמיד אחר שקבעו תאריך לחתונה, נא להודיע על כך במשרדי הקהלה.

דוד ישי אוריאל שיק תהילה חנה סיגל
 ב"ר מאיר נ"י בת ר' יונתן נ"י
 שיק (גאלדשטיין) סיגל (בן זמרה)
 אנטווערפן אמסטלעווען

מ א ו ר ש י מ

אמסטלעווען, כ"ד ניסן תשפ"ב

זאב דאום **הדסה ברכה מאלוס**
 ב"ר צבי רפאל נ"י בת ר' אליהו יצחק נ"י
 דאום (ברקוביץ) מאלוס (דומן)
 אנטווערפן אנטווערפן

מ א ו ר ש י מ

אנטווערפן, כ"ה ניסן תשפ"ב

חיים מענדל פערלמוטער **שרה מינדל סופר**
 בן הרב יצחק נח שליט"א בת הרב חיים שליט"א
 פערלמוטער (ווייס) סופר (רוטנער)
 מאנטריאל אנטווערפן

מ א ו ר ש י מ

קרית יואל, כ"ה ניסן תשפ"ב

מברייסק זצ"ל בבית אכסניא ספה"ק "נועם אלימלך", ועיין בו. למחרתו אמר הבית הלוי בהתפעלות על הספר, ער האט געמוזט זיין א הייליגער יוד (לא ידע מי המחבר, ושהוא שייך להחסידים). ואמר על זה הגאון מטשעבין אודות הבית הלוי, ווי האט ער דאס תופס געווען (מגדולת הרבי ר' אלימלך), ער האט געמוזט זיין א גרויסער מענטש.

טאָנאָן באַ אַרְקאַט

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

op vrijdag 29 april	
Anselmo, Anselmostraat 28	238.25.35
op zaterdag 30 april	
Lescrinier, Nationalestraat 70	232.89.17
De Kock, Sint Lambertusstr. 39	230.87.53
op zondag 1 mei	
Breedenraedt, Van Eycklei 47	239.58.65
op maandag 2 mei	
Zuiderkruis, Amerikalei 168	237.69.47
Generaal, Generaal Lemanstr. 10	230.94.56
op dinsdag 3 mei	
Anfarma, Schulstraat 10	237.51.43
op woensdag 4 mei	
Pieters, Lange Leemstraat 124	239.15.30
op donderdag 5 mei	
Ampe, Mercatorstraat 36	239.25.00

Na 22u. op 29 april (ליל ש"ק)
 Grote Markt, Grote Markt 56

Na 22u.: 0903.92248 (1.50€ per min.)

רופא תורן: 0900.10.512

הצללה: HATZOLOH - 03.289.00.00

RUBIX - 03.271.28.13	שמירה: 03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	גניזה: 0488.05.25.16
טאָ: 03.500.8947	בוקור חוליס: 0.32.33.34.35
טאָ-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ווי"ט: 0486.69.08.93	רכב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפרא ופועה: 0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	שמייעלע: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טהרנו: 03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חבריש: 03.80.80.424	מלב ללא: 03.232.22.27
Pinnys Data Bank - 0496.100.100	שלוח: 0499.182.451
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	חזק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
טוהר לבנו: 03.208.52.08	בוני עולם: 03.500.11.05
קול השגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75
מ"ח לרפואת הירוס: 0485.05.6746	בית נאמן: baineemon@gmail.com

בר מצוה

פנחס ישראל ב"ר חיים שלמה מייזלער נ"י
 *
 יואל אלימלך ב"ר שלמה זלמן פאללאך נ"י

אוריאל

למשפ' ר' ברוך משה הכהן זורגער-גאלדענבערג נ"י
 *
 למשפ' ר' דוד פרייליך-לעהרער נ"י
 *
 למשפ' הרב נח צבי לעווי-רוטנער שליט"א

ה"בית הלוי" מברייסק (המשך)

וה"בית הלוי" (הגאון רבי יששע בער מברייסק זצ"ל) היה ג"כ שם. וה"בית הלוי" כבר רצה ליסע משם, והלך להפרד מהרה"ק משינאווע, ובא בשעה שמונה וחצי אחר התפלה ואכילת פת שחרית שלו. והרה"ק משינאווע היה עוד קודם תפלת שחרית, כי היה דרכו להתפלל בכל יום בשעה שמונה וחצי. וכשהרה"ק משינאווע זצ"ל ראה אותו לא ידע מה לעשות מפני שלא רצה להפרד ממנו בדרך עראי רק בקביעות וכאן הוא עדיין לפני התפלה, ע"כ היה במבוכה. וכשה"בית הלוי" ראה איך שהוא נבוכ, אמר לו שיתפלל קודם והוא ימתין עליו. וכן עשה הרה"ק משינאווע, שעמד להתפלל, אמנם מיהר עצמו בתפלתו, וביני לביני נתן הרה"ק משינאווע ספר "נועם אלימלך" לה"בית הלוי" שיסתכל בה בשעת שהוא מתפלל, אחר התפלה שאל אותו מה אתם אומרים כלום אודות הספר, אמר לו הלא אינו מדבר ממנו אלא מצדיקים (כידוע דרכו הק' של הספר בביאור דרכי הצדיקים). (שיח זקנים ח"א, עמ' רמו) ובשיח זקנים ח"ו עמ' רסב: סיפר הרה"ח ר' יואל רייצער הי"ו, ששמע מהגאון מטשעבין זצ"ל ששמע מאיש אחד, שפעם ראה הגאון בעל בית הלוי

זהירות משתלמת

כאשר עתה הזמן שבו תלמידי הישיבות ואברכי הכוללים שיחיו חוזרים ללימודיהם, יתכן שאנשים בלתי מהוגנים ירצו לנצל את ההזדמנות ולשלוח דרכם סכומי כסף או "חבילות", והתוצאות מי ישרונה. אשר על כן משנה חובה על כל נוסע (והוריו) להזהר ולברר באופן אישי על תוכן המשלוח (כולל פתיחת החבילה ובדיקתה), ולא להסתמך על יושרו (החיצוני) של המשלח, וביותר צריך הכתוב לזרז כאשר המשלח מוכן לשלם עבור השליחות. **ברכת צאתכם ובואכם לשלום**

הקמת מצבה

הקמת מצבה על קברו של ר' נחום אהרן צבי טויב ע"ה תתקיים אי"ה ביום ג' קדושים בביה"ח דקהלתנו בפיטטע בשעה 14.30

מנוחה נכונה

מרת רות בת ר' מיכאל ע"ה פריי אשת יבלח"ט ר' יוסף נ"י אנטווערפן-ירושלים ע"ה"ק י"ח ניסן תשפ"ב *
 מרת מלכה בת הגי' חנוך דוב העניך ע"ה ענגעל-פדווא (83) אלמנת ר' אברהם יצחק ע"ה י"ט ניסן תשפ"ב

המשך דברי הימים של

בית הכנסת הגדול אסטען שע"י קהילתנו הק'

הלכות ומנהגי בניית בית הכנסת שעל פיהן נבנה בית הכנסת הגדול אסטען (נערך ע"י הרה"ג ר' דוד שיינבערגער שליט"א):

בית הכנסת נבנה לפני יותר ממאה שנה בשנות תרע"ב-תרע"ח על ידי יראים ושלמים. בשעתו כיהן הגאון רבי נח צבי אוללמאנן זצ"ל כרב ואב"ד, והגאון רבי מרדכי ראטטענבערג זצ"ל הי"ד כראב"ד, ובעלי בתים חשובים כראשי הקהילה. מובן מאליו שבניית בית כנסת בסדר גודל כזה אכן מצריכה ומחייבת הרבה השקעה ומחשבה של רב ומורה דרך על כל פרט ופרט בכדי שיבנה כדין וכפי מנהג ישראל מקדמת דנא, וכפי שאנו רואים בהתבוננות בצורת בנייתו בהשואה לדברי הפוסקים בדין ובמנהג. ואם כי בוניו לא השאירו לנו טעם ונימוק מדוע עשו כך ומדוע כך, בכל זאת, בהתבוננות בדברי הפוסקים נוכל לנסות להבין על אדני מה הושתתו יסודותיו.

נשמח מאוד לקבל הערות והארות, מקורות או מנהגים נוספים. נא לפנות למשרד הקהלה או בכתובת אימייל info@machsike-hadass.be

א. השקעה עצומה הניכרת ביפוי והידור בית הכנסת

בבית הכנסת ניכרת השקעה עצומה ליפוטו בכל סוגי היפוי וההידור, הן בעצם הבניה, והן בקישוטי הבנין והקירות.

וכפי שמוכר בזוה"ק (בשלח טו): בי כנישתא איצטריך בכל תקינו שפירו למיהוי כגונא עילאה, למיהוי בית צלותא, וזה לשון הרמב"ם (פ"ז מהלכות איסורי מזבח הי"א): והוא הדין בכל דבר שהוא לשם הקל הטוב שיהיה מן הנאה והטוב, אם בנה בית תפילה יהיה נאה מבית שיבתו עיי"ש, ובספר 'המספיק לעובדי ה' (לר"א בן הרמב"ם, תרגום מערבית, פרק כ"ה) כתב: יש לדעת גם כן שחובה ליפות את הבנין, לצפות את הקירות, לגלף את התקרות והדלתות, להדרם ולצפות את הקרקע בשיש או במרצפות בצורה היפה עד כמה שאפשר, ואילו היה הדבר באפשר היה צריך לצפות הקירות והתקרות בזהב וכסף כפי שהיה בבית המקדש עכ"ד.

חלל בית הכנסת גבוה כמנהג בתי כנסיות הגדולים, וכמבואר ברבינו מנוח על הרמב"ם (פ"א מה' תפלה ה"ב) שלא רק מבנה בית הכנסת יהיה גבוה, אלא גם חלל בית הכנסת יהיה גבוה, בכדי לעורר הלבבות לכיון בתפלה.

ב. המגדלים המתנוססים על גג בית הכנסת מבחוץ בגובה של כ-3 מטר!

יתכן, והסיבה לבניית המגדלים היא להגביה את גובה בית הכנסת במקסימום אפשרי לקיים את ההלכה בשבוע"ע (א"ח סי' ק"ב ס"ב) שמוגבהין את בנין בית הכנסת שיהיה גבוה יותר מכל בתי העיר בכדי לרומם את בית אלקינו, וכתבו הפוסקים שבזמננו אף שאי אפשר לקיים זאת מחמת רבוי בתים גבוהים בעיר, מכל מקום יש להגביה עד כמה שאפשר, וחלק הג העשוי לנוי, אף שלא משתמשים בו, מצטרף לגובה בית הכנסת (כמבואר בשלחן הטהור ק"ג ס"ו).

המתבונן במגדלים אלו יראה שאינם מגדלים גרידא - בקיבן החיצוני של בית הכנסת למעלה חקוקים באבנים שני הלוחות, ומעליהם המגדלים הנראים כשני 'כתרים' - כתרי תורה!

(המשך בגליון הבא אי"ה)